

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobkyně: **T. U.**, nar., st. příslušnost U., t.č. neznámého pobytu, trvale bytem, zastoupená Mgr. Radimem Strnadem, advokátem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2016, č.j. CPR-2761-2/ČJ-2016-930310-V238,

t a k t o:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalované **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou ze dne 21. 3. 2016 doručenou téhož dne Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 11. 3. 2016, č. j. CPR-2761-2/ČJ-2016-930310-V238 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, Krajského ředitelství policie Jihomoravského kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále také jen „prvostupňový orgán“ nebo „orgán I. stupně“) ze dne 25. 11. 2015, č. j. KRPB-32112-12/ČJ-2015-060022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Žalobkyně se domáhala zrušení obou těchto správních rozhodnutí s tím, aby soud po jejich zrušení věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobkyni uloženo správní vyhoštění podle ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) a byla stanovena doba, po kterou

nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU v délce 1 roku. Počátek doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území členských států EU, byla stanovena v souladu s ustanovením § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců od okamžiku, kdy cizinec pozbude oprávnění k pobytu na území ČR. Doba k vycestování z území ČR byla stanovena do 15 dnů po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí, popřípadě pro situace, že by se prvostupňové rozhodnutí stalo nevykonatelným (§ 119, § 119a, § 179 nebo § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců), do 15 dnů ode dne odpadnutí těchto důvodů.

V **napadeném rozhodnutí** žalovaná vycházela ze skutkového stavu zjištěného prvostupňovým orgánem, který spočíval zejm. v tom, že žalobkyně byla dne 6. 2. 2015 kontrolována v hotelu B. na adrese, kde prováděla činnost pokojské. Vzhledem k tomu, že žalobkyně nepředložila žádné doklady, které by ji opravňovaly k výkonu kontrolované činnosti, vzniklo podezření, že neoprávněně pracuje a orgán I. stupně s ní zahájil řízení o správním vyhoštění. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že prvostupňový orgán zjistil v otázce výkonu pracovní činnosti žalobkyně bez povolení k zaměstnání skutkový stav věci, o němž nelze mít důvodné pochybnosti. Prvostupňový správní orgán si řádně opatřil dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí a bylo tak jednoznačně zjištěno a prokázáno, že žalobkyně byla na území ČR zaměstnána bez příslušného povolení k zaměstnání.

Žalovaná poukázala na ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bodu 3 zákona o pobytu cizinců a na ustanovení § 178b téhož zákona (definici zaměstnání), přičemž zdůraznila, že je povinností každého cizince zdržujícího se na území ČR, aby dodržoval právní předpisy a pracoval na území s potřebným povolením. V opačném případě cizinec musí počítat s tím, že mu bude uděleno správní vyhoštění. Doba v délce jednoho roku, po kterou nelze žalobkyni umožnit vstup na území členských států EU, byla stanovena v mezích zákonného rozpětí s ohledem na všechny zjištěné okolnosti (zejména posouzení závažnosti a délky protiprávního jednání) spíše při spodní hranici, neboť zákon umožňuje v obdobných případech uložení správního vyhoštění až na dobu pěti let. Ačkoliv se jednalo o první prokázané protiprávní jednání žalobkyně, nebylo podle žalované možno za daných okolností od správního vyhoštění upustit.

Žalovaná se dále zabývala otázkou, zda správním vyhoštěním žalobkyně nedojde k nepřiměřenému zásahu do jejího soukromého a rodinného života, přičemž dospěla k závěru, že prvostupňový orgán své rozhodnutí v tomto směru náležitým a přezkoumatelným způsobem odůvodnil a osvětlil, jaké důvody jej vedly k závěru, že správnímu vyhoštění v tomto ohledu ničeho nebrání. Žalobkyně v průběhu správního řízení nedoložila žádné podstatné rodinné ani soukromé vazby, které by jejímu vyhoštění bránily. Žalovaná je toho názoru, že ani délka pobytu žalobkyně na území ČR není taková, aby bránila její zpětné integraci v zemi původu. Ve vycestování žalobkyni nebrání ani žádné zdravotní obtíže. Žalovaná rovněž konstatovala, že prvostupňový orgán si pro účely svého rozhodnutí řádně vyžádal závazné stanovisko Ministerstva vnitra ČR (dále jen „ministerstvo“) podle § 120a zákona o pobytu cizinců k otázce, zda je vycestování žalobkyně možné ve smyslu § 179 téhož zákona. Ze stanoviska ministerstva ze dne 2. 6. 2015, ev. č. ZS26542, přitom vyplývá, že nebyl shledán žádný důvod znemožňující vycestování žalobkyně.

Žalovaná shledala prvostupňové rozhodnutí věcně správným, náležitě odůvodněným a založeným na dostatečných skutkových zjištěních. Z tohoto důvodu jej potvrdila a odvolání žalobkyně zamítla.

V **žalobě** proti napadenému rozhodnutí žalobkyně namítala nedostatečné zjištění skutkového stavu. V rozhodnutí o správním vyhoštění žalobkyně z území České republiky bylo mimo jiné konstatováno, že se na žalobkyni nevztahují důvody znemožňující vycestování podle ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců. K tomuto závěru přitom prvostupňový orgán a následně i žalovaná dospěly na základě závazného stanoviska ministerstva ze dne 2. 6. 2015, ev. č. ZS26542. K tomuto závaznému stanovisku pak prvostupňový orgán v odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že „*podle § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb. je obsah závazného stanoviska závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu*“.

K uvedenému žalobkyně uvádí, že správní orgán I. stupně bez dalšího vlastního zkoumání a prověřování převzal závěry uvedené v předmětném závazném stanovisku jako podklad pro tu výrokovou část svého rozhodnutí, ve kterém konstatuje, že na žalobkyni se nevztahují důvody znemožňující vycestování podle ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců. Tato část výrokové části byla následně potvrzena rovněž rozhodnutím žalované. Žalobkyně namítá, že takový postup není v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) a ani s ustanovením § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Žalobkyně uvádí, že ustanovení § 149 správního řádu upravuje pouze formu, nikoli však obsah závazného stanoviska, přičemž vlastní závaznost takového stanoviska pro správní orgán, který vydává správní rozhodnutí, musí vyplývat až ze zvláštního zákona. V případě ustanovení § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců však žádná závaznost závazného stanoviska pro rozhodnutí správního orgánu I. stupně neplyne, neboť je zde dána pouze jediná podmínka, a to, že správní orgán je povinen si vyžádat takové závazné stanovisko od ministerstva, nikoli však to, že by toto závazné stanovisko bylo bez dalšího závazné pro vlastní rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Z uvedeného je zřejmé, že postup správního orgánu I. stupně nebyl v souladu se zákonem. Z rozhodnutí správního orgánu I. stupně vyplývá, že pouze na základě vyžádaného stanoviska bez dalšího vlastního přezkumu učinil závěr, že na žalobkyni se nevztahují důvody znemožňující vycestování dle ustanovení § 179 zákona o pobytu cizinců. Tento postup je však v rozporu s ustanovením § 3 správního řádu, neboť jak bylo uvedeno výše, v ustanovení § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců absentuje závaznost závazného stanoviska pro rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tedy závaznost v tom smyslu, že by byl tímto závazným stanoviskem správní orgán I. stupně bez dalšího vázán, aniž by sám měl možnost provádění dalšího dokazování či vlastního správního uvážení. Pakliže správní orgán I. stupně vycházel výhradně z vyžádaného stanoviska a sám se posouzením překážek pro vycestování žalobkyně nezabýval, je jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Tato skutečnost následně znemožnila žalované provedení řádného přezkumu prvostupňového rozhodnutí ve smyslu ustanovení § 89 odst. 2 správního řádu. Z uvedených důvodů žalovaná navrhl zrušení napadeného i prvostupňového rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

Ve svém **vyjádření** k žalobě žalovaná odkázala na závěry obsažené v napadeném rozhodnutí a k otázce povahy závazného stanoviska ministerstva poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2013, č. j. 6 Azs 15/2010-82, rozsudek téhož soudu ze dne 26. 7. 2013, č. j. 6 As 48/2013-33 a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2015, č. j. 32 A 57/2015-18. Žalovaná trvá na tom, že jak napadené rozhodnutí, tak jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí jsou věcně správná, a navrhl, aby byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná.

Ze správního spisu vedeného žalovanou jsou zřejmé následující skutečnosti relevantní pro posouzení věci. Z úředního záznamu ze dne 6. 2. 2015 vyplývá, že téhož dne byla žalobkyně kontrolována hlídkou Policie ČR při výkonu pracovní činnosti pokojské v pracovním stejnokroji s nápisem „hotel B.“. Při kontrole nepředložila žádné povolení k výkonu této pracovní činnosti. Ve správním spisu je kromě jiného založeno potvrzení Úřadu práce ČR ze dne 18. 2. 2015 o tom, že žalobkyni nebylo vydáno žádné rozhodnutí o povolení k zaměstnání v období od 1. 12. 2014 do 6. 2. 2015. Ze závazného stanoviska ministerstva ze dne 2. 6. 2015, ev. č. ZS26542, vyplývá, že vycestování žalobkyně je možné. V odůvodnění tohoto stanoviska je uvedeno, že ministerstvo vycházelo zejm. z informací z protokolu sepsaného v rámci řízení o správním vyhoštění dne 23. 4. 2015 se zmocněným zástupcem žalobkyně, a to na pozadí informací ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv na Ukrajině, které jsou mu známy z jeho úřední činnosti. Konkrétně ministerstvo vycházelo zejména ze Zprávy Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. 2. 2015, z Informace Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 2 ze dne 15. 1. 2015, dále pak z Informace Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 1. 8. 2014, z informací obsažených v Infobance ČTK „Země světa, Ukrajina“ v aktuálním znění, jakož i z veřejně dostupných zdrojů. K situaci v zemi původu ministerstvo uvedlo, že je mu z úřední činnosti známo, že na území Ukrajiny neprobíhá ozbrojený konflikt, který by mohl žalobkyni v případě návratu do vlasti ohrozit na životě či lidské důstojnosti. Politickou a bezpečnostní situaci, konkrétně v Zakarpatské oblasti, v současné době lze považovat za natolik uspokojivou, aby umožňovala bezpečný návrat žalobkyně do vlasti. Z relevantních zpráv o zemi původu jednoznačně vyplývá, že v současnosti přetrvávají problémy na východě Ukrajiny, konkrétně v D. a L. oblasti. Zakarpatská oblast, kde má žalobkyně trvalé bydliště, není střety ukrajinských vládních vojsk a povstalců ze stran separatistů nijak zasažena. V západní části Ukrajiny ani předešlé události nedosáhly takových rozměrů, aby mohla být ohrožena bezpečnost žalobkyně v případě jejího návratu. Případné vycestování žalobkyně tedy nepředstavuje ani rozpor s mezinárodními závazky ČR.

Žalobkyni byla dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (výzva doručena právnímu zástupci žalobkyně dne 20. 7. 2015), avšak žalobkyně se až do dne vydání prvostupňového rozhodnutí (25. 11. 2015) nevyjádřila.

Žaloba byla podána včas a je přípustná v souladu s ustanovením § 65, § 68 a § 70 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „S. ř. s.“).

Napadené rozhodnutí žalované krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy II, dílu 1 s. ř. s., v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offio), a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu. Krajský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, neboť účastníci s tímto postupem v souladu s ustanovením § 51 odst. 1 s. ř. s. projeví svůj souhlas a krajský soud sám neshledal důvod pro nařízení jednání v této věci.

Žaloba není důvodná.

Krajský soud v první řadě uvádí, že všechny žalobní námitky směřují pouze proti procesnímu postupu prvostupňového orgánu a žalované ve věci posouzení důvodů pro nevycestování žalobkyně, které byly vyhodnoceny ministerstvem v závazném stanovisku k vycestování. Naproti tomu mezi účastníky není sporné samotné naplnění důvodů skutkové podstaty pro vyhoštění cizince obsažené v ustanovení § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců.

Podle tohoto ustanovení ve znění rozhodném k datu vydání napadeného rozhodnutí platilo, že cizince, který na území pobývá přechodně, lze vyhostit až na 5 let, je-li cizinec na území zaměstnán bez oprávnění k pobytu anebo povolení k zaměstnání, ačkoli je toto povolení podmínkou výkonu zaměstnání, nebo na území provozuje dani podléhající výdělečnou činnost bez oprávnění podle zvláštního právního předpisu anebo bez povolení k zaměstnání cizince zaměstnal nebo takové zaměstnání cizinci zprostředkoval.

Podle ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění platí, že rozhodnutí o správním vyhoštění podle § 119 nelze vydat, jestliže jeho důsledkem by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince.

Podle ustanovení § 179 odst. 1 zákona o pobytu cizinců v rozhodném znění platí, že „[v]ycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“ Podle ustanovení § 179 odst. 2 tohoto zákona platí, že „[z]a vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

Dle ustanovení § 120a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je prvostupňový orgán povinen vyžádat si ke zjištění podmínek pro vycestování do země původu „závazné stanovisko^{9b)} ministerstva, zda je vycestování cizince (§ 179) možné.“ Poznámka 9b) odkazuje dle své dikce na ustanovení § 149 správního řádu. Ministerstvo je podle § 120a odst. 3 zákona o pobytu cizinců povinno vydat závazné stanovisko bezodkladně. Podle § 120a odst. 4 a 5 zákona o pobytu cizinců platí, že není-li vycestování cizince podle odstavce 1 nebo 2 možné, policie tuto skutečnost uvede v rozhodnutí o správním vyhoštění a cizinci udělí vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území. Pominou-li důvody znemožňující cizinci vycestování, policie vydá ve věci nové rozhodnutí. Dnem nabytí právní moci tohoto rozhodnutí zaniká platnost víza uděleného podle § 33 odst. 3 zákona o pobytu cizinců nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území; policie cizinci udělí výjezdní příkaz a stanoví lhůtu, ve které je povinen vycestovat z území.

Podle ustanovení § 149 odst. 1 správního řádu platí, že závazné stanovisko je úkon učiněný správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Podle ustanovení § 149 odst. 2 „[s]právní orgán usnesením přeruší řízení, jestliže se dozvěděl, že probíhá řízení, v němž má být vydáno závazné stanovisko.“ Podle ustanovení § 149 odst. 3 správního řádu platí, že pokud bylo v průběhu řízení o žádosti vydáno závazné

stanovisko, které znemožňuje žádosti vyhovět, neprovádí správní orgán další dokazování a žádost zamítne.

Podle právního názoru uvedeného v rozsudku rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113 (veškerá citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou přístupná na www.nssoud.cz), „[z]ávazná stanoviska vydaná dle § 149 správního řádu z roku 2004 nejsou rozhodnutím ve smyslu § 67 správního řádu ani § 65 s. ř. s., neboť sama o sobě nezakládají, nemění, neruší nebo závazně neurčují práva nebo povinnosti. Soudní přezkum jejich obsahu je v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn až v rámci konečného rozhodnutí dle § 75 odst. 2 s. ř. s.“

Závazné stanovisko ve smyslu § 120a zákona o pobytu cizinců představuje způsob posouzení otázky, zda v konkrétním případě správní vyhoštění cizince neexistují důvody, které by v souladu s mezinárodními lidskoprávními závazky České republiky znemožňovaly návrat cizince zpět do země jeho původu. Jak je zjevné i z pouhé díkce citovaného ustanovení, tento úkon ministerstva nemá formu správního rozhodnutí, nicméně je vybaven závazností ve vztahu nikoliv k celému výroku rozhodnutí o správním vyhoštění, nýbrž k té jeho části, která se týká vycestování cizince, eventuálně jeho setrvání na území v režimu strpění pobytu.

Žalobkyně namítá, že toto „závazné stanovisko“ nesplňuje znaky závazného stanoviska ve smyslu § 149 správního řádu a že tedy není dána striktní závaznost jeho obsahu pro výrok rozhodnutí žalované o vyhoštění. K tomu krajský soud uvádí, že pokud je mu známo, v setrvalé správní praxi žalované i rozhodovací praxi správních soudů je toto závazné stanovisko nahlíženo jako jeden z případů závazného stanoviska ve smyslu § 149 správního řádu. Lze poukázat zejm. na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 11. 2014, č. j. 6 Azs 225/2014-34, v němž Nejvyšší správní soud dovodil platnost trvání závazného stanoviska pro postup orgánů Policie ČR i v navazujících rozhodnutích, nezmění-li se zásadním způsobem stav věci. Obdobně také v rozsudku ze dne 6. 1. 2015, č. j. 8 Azs 110/2014-53 považoval Nejvyšší správní soud ministerstvo v kontextu vydání závazného stanoviska za dotčený orgán, což obojí potvrzuje vnímání tohoto závazného stanoviska jako závazného pro výrok rozhodnutí o správním vyhoštění.

Za naprosto zásadní v tomto ohledu krajský soud považuje právní názor Nejvyššího správního soudu uvedený v rozsudku ze dne 29. 11. 2012, č. j. 4 As 52/2012 – 26, podle něhož „[p]okud zvláštní zákon (tj. zákon o ochraně přírody a krajiny) výslovně neurčuje, že stanoviska vydávaná podle tohoto zákona jsou závazným stanoviskem ve smyslu správního řádu, ani neuvádí, že se jedná o správní rozhodnutí, Nejvyšší správní soud považuje za rozhodující, zda příslušné závazné stanovisko podle zákona č. 114/1992 Sb. naplňuje znaky závazného stanoviska vymezené v § 149 správního řádu a konkretizované v judikatuře správních soudů.“ Nejvyšší správní soud v tomto rozsudku řešil otázku charakteru úkonu správního orgánu, který měl formu správního rozhodnutí, nicméně obsahově se jednalo o závazné stanovisko, přičemž Nejvyšší správní soud při kvalifikaci tohoto úkonu upřednostnil materiální hledisko. Zároveň se obdobně jako v předmětné věci jednalo o aplikaci zvláštního zákona, který nabyl účinnosti dříve, než ustanovení § 149 správního řádu, které institut závazného stanoviska zakotvilo. Obdobně vyznívá též stanovisko poradního sboru ministra vnitra ke správnímu řádu uvedené v závěru č. 31 ze dne 10. 4. 2006, podle něhož závazná stanoviska či souhlasy podle zvláštních zákonů (podmiňující úkony) je třeba posuzovat jednotlivě podle jejich povahy vycházející ze zvláštních zákonů. Ustanovení § 149 správního řádu předpokládá, že zvláštní zákon stanoví formu, jakou bude příslušný

podmiňující úkon učiněn. Tyto podmiňující úkony jsou závaznými stanovisky podle § 149 správního řádu, pokud odpovídají znakům vymezeným v § 149 odst. 1 správního řádu. V případě, že ze zvláštního zákona vyplývá, že podmiňující úkon má charakter rozhodnutí, nemůže se jednat o závazné stanovisko podle § 149 správního řádu (přístupné na <http://www.mvcr.cz/clanek/zavery-poradniho-sboru-ministra-vnitra-ke-spravnimu-radu.aspx>).

Krajský soud tedy dovozuje, že „závazné stanovisko“ podle § 120a zákona o pobytu cizinců je jak podle svého výslovného označení, tak i podle svého obsahu závazným stanoviskem ve smyslu § 149 správního řádu, což ostatně potvrzuje i poznámka 9b) odkazující přímo na toto ustanovení. Jakkoliv poznámky pod čarou nemají povahu normativních odkazů, mohou být cenným vodítkem při interpretaci zákonných ustanovení, a to za předpokladu, že odrážejí platný a účinný právní stav.

Druhou otázkou, kterou musel krajský soud vyhodnotit v kontextu žalobních námitek, je otázka přezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí vydaného na základě předmětného závazného stanoviska ministerstva ze dne 2. 6. 2015, ev. č. ZS26542 obsaženého ve správním spisu. Toto závazné stanovisko je odůvodněno jednak odkazem na protokol o výslechu ze dne 23. 4. 2015 a jednak odkazem na podklady, které ovšem nejsou k závaznému stanovisku připojeny (zejm. zprávu Úřadu vysokého komisaře OSN pro lidská práva ze dne 15. 2. 2015, Informaci Úřadu vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (UNHCR), Posouzení mezinárodní ochrany v souvislosti s vývojem na Ukrajině – aktualizace č. 2 ze dne 15. 1. 2015, Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 1. 8. 2014 atd.) Dále ministerstvo využilo informace z Infobanky ČTK „Země světa, Ukrajina“ v aktuálním znění, jakož i informace z veřejně dostupných zdrojů. Ministerstvo rovněž odkázalo na výpovědi zástupce žalobkyně ve správním řízení o vyhoštění. V tomto ohledu krajský soud zdůrazňuje, že v zájmu přezkoumatelnosti závazného stanoviska jako opory napadeného rozhodnutí by ministerstvo mělo tyto podklady poskytnout žalované jako součást (přílohu) závazného stanoviska. Krajský soud při řešení této otázky nepřehlédl názor Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 1. 2015, č. j. 8 Azs 110/2014-53, podle něhož „[s]oud musí mít možnost ověřit obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž je založeno závazné stanovisko k posouzení podmínek § 179 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, vydané v rámci řízení o uložení správního vyhoštění. Tyto informace proto musí být součástí správního spisu.“ Tento právní názor ovšem byl vysloven ve specifickém kontextu, kdy bylo závazné stanovisko mj. postaveno i na nepravdivých premisách (neexistence politické strany uváděné účastníkem řízení). Přezkoumatelnost předmětného stanoviska ministerstva v nyní posuzované věci vychází zejména z toho, že ministerstvo poukázalo na bydliště žalobkyně nacházející se v Zakarpatské oblasti, což odpovídá správnímu spisu, a zároveň to potvrzuje úsudek ministerstva o tom, že žalobkyně nebude v důsledku svého návratu do této části Ukrajiny vystavena hrozbě nelidského či ponižujícího zacházení či jiné újmy v důsledku bezpečnostní situace, která byla vyhrocena zejména v jihovýchodní části Ukrajiny (Doněcká a Luhanská oblast). Označené zprávy a informace o situaci na Ukrajině sice nejsou k předmětnému závaznému stanovisku připojeny, nicméně krajský soud to vzhledem ke zde uvedenému nepovažuje za nedostatek způsobující neúplnost zjištění skutkového stavu prvostupňovým orgánem a žalovanou, jak tvrdí žalobkyně.

Krajský soud rovněž nepřehlédl ani vývoj aktuální judikatury k tomuto právnímu problému. Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 27. 1. 2016, č. j. 6 Azs 114/2015-38 znovu vyslovil k přezkumu závazného stanoviska k vycestování v řízení o vyhoštění tak, že: „Pokud žalobní námitka směřovala do obsahu závazného stanoviska a městský soud

potřeboval posoudit jeho zákonnost, měl si, podle názoru Nejvyššího správního soudu, podklady pro závazné stanovisko, pokud tyto nebyly součástí správního spisu, vyžádat od správního orgánu, aby mohl ověřit obsah, relevanci a věrohodnost informací o zemi původu, na nichž bylo závazné stanovisko založeno. Vzhledem k tomu, že stěžovatelka v žalobě současně namítala nemožnost dohledat tyto podklady, bylo nezbytné se s celou touto námitkou (správní orgány i městský soud nevycházely z aktuálních a relevantních zpráv o zemi původu a tyto nebyly dohledatelné) přezkoumatelným způsobem vypořádat. Městský soud si tyto podklady nevyžádal a neučinil žádnou úvahu ve vztahu k této žalobní námitce. Z jeho odůvodnění tak vůbec nevyplývá, proč považoval tuto žalobní námitku stěžovatelky za lichou. I v této části je proto napadený rozsudek nepřezkoumatelný.“

Krajský soud má za to, že závěry citovaného rozsudku na předmětnou věc přímo nedopadají, neboť žalobkyně v žalobě nezpochybňuje správnost (zákonnost) podkladového závazného stanoviska ministerstva ve věci vycestování, nýbrž pouze jeho přezkoumatelnost. Krajský soud za této situace nepovažoval za nutné zkoumat ve smyslu § 75 odst. 2 s. ř. s. samotný soulad závěrů ministerstva s podklady, na něž se závazné stanovisko odvolává (tzn. zákonnost a věcnou správnost závazného stanoviska), neboť by nepřipustně dotvářel rámec žalobních bodů, jimiž byl při přezkumu napadeného rozhodnutí vázán.

Žalovaná tedy postupovala správně, pokud vycházela z vyžádaného závazného stanoviska. V daném konkrétním případě však bylo možno na základě skutečností vyplývajících ze správního spisu jednoznačně usoudit, že předmětné závazné stanovisko odpovídalo stavu věci. Zároveň žalovaná posoudila i všechny ostatní překážky pro vyhoštění či vycestování žalobkyně (§ 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců). Její rozhodnutí tak krajský soud vyhodnotil jako přezkoumatelné a správné.

Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud rozhodl o žalobě tak, že ji v plném rozsahu zamítl, jak je ve výroku I uvedeno.

Výrok II o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně nebyla v řízení úspěšná, pročez nemá právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšné žalované nevznikly náklady řízení nad rámec její běžné úřední činnosti, a proto jí krajský soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, jak je ve výroku III tohoto rozsudku uvedeno.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 20. května 2016

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Běla Kotoučková